

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА

Гуманітарний факультет
Кафедра «Перекладу та філології»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

перекладу та філології

Д.ф.н.проф. Михайленко В.В.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ЩОДО ВИКОНАННЯ
КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ
“ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ”
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ І ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВР
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 035 «ФІЛОЛОГІЯ (ПЕРЕКЛАД)»

Івано-Франківськ 2021

Укладач: Богайчук О.С.- старший викладач кафедри перекладу та філології.

Затверджено на засіданні кафедри перекладу та філології (**протокол № 6 від 4.02.2021 р.)**

Богайчук О.С. Методичні вказівки щодо виконання курсових робіт з дисципліни «Практика перекладу» для студентів денної і заочної форми навчання спеціальності «Філологія (Переклад)». — Івано-Франківськ: Університет Короля Данила, 2021. — 30 с.

Університет Короля Данила, 2021

ЗМІСТ

1. Вступ.
2. Загальні положення.
3. Вибір і затвердження теми, складання плану курсової роботи.
4. Вимоги до змісту та обсягу курсової роботи.
5. Правила оформлення курсової роботи.
6. Захист курсової роботи та критерії оцінювання.
7. Теми курсових робіт.
8. Додатки.

Вступ

Курсова робота – це спеціальна форма наукового дослідження кваліфікаційного характеру, яка дозволяє студенту поглибити та систематизувати свої знання, розвинути навички самостійної роботи, сформулювати основи проведення наукових досліджень.

Курсова робота носить теоретико-експериментальний або теоретико-практичний характер і спрямована на самостійне вирішення складних науково-дослідницьких завдань, пов'язаних із конкретною науково-практичною проблематикою. Виконання роботи передбачає науковий пошук та творчий підхід студента до дослідження, відбору, систематизації і самостійного аналізу мовних явищ, а також формує вміння робити висновки науково-практичного характеру на основі аналізу та узагальнення наявних підходів до певного явища.

Студенти повинні вміти:

- складати план дослідження;
- формулювати мету, предмет, об'єкт, завдання дослідження;
- укладати список бібліографічних джерел з тематики дослідження;
- аналізувати та синтезувати інформацію;
- описувати матеріал мовної вибірки, робити власні висновки, спираючись на результати досліджень інших науковців;
- оформляти результати дослідження згідно з сучасними вимогами ВАК України.

Курсові роботи повинні відповідати встановленим вимогам щодо їх змісту та оформлення. Обсяг курсової роботи – 30–40 сторінок.

Тематика робіт розробляється на кафедрі. Студентам надається право вибору із запропонованих тем, а також можливість запропонувати свою тему, виходячи із власних наукових інтересів і нахилів, з обов'язковим обґрунтуванням доцільності її розробки.

За студентом закріплюється науковий керівник, який:

- 1) допомагає скласти план роботи;
- 2) рекомендує літературу за обраною темою курсової роботи;
- 3) консультує студента;
- 4) контролює якість написання роботи й вчасність її подачі на кафедру;
- 5) визначає готовність курсової роботи й рекомендує її до захисту.

Курсову роботу, оцінену науковим керівником позитивно, студент захищає перед комісією, склад якої встановлює завідувач кафедри.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Навчальна програма підготовки фахівців-перекладачів для студентів напряму “Філологія” (Переклад) побудована таким чином, що на початковому етапі навчання студенти набувають теоретичних знань та вмінь перекладу, які шліфуються до професійних навичок якісного та високоякісного перекладу. Підсумовує перекладознавчу підготовку майбутніх фахівців-перекладачів написання курсових робіт, тематика яких спирається на навчальний матеріал, опанований протягом II – III курсів.

Основне завдання курсової роботи – показати ступінь сформованості професійних знань, умінь та навичок студентів, а також виявити їх можливий потенціал щодо проведення подальших наукових досліджень у галузі перекладу.

Виконання роботи передбачає науковий пошук та творчий підхід студента до наукового дослідження, відбору, систематизації і самостійного аналізу мовних явищ, а також висновки науково-практичного характеру.

Цілі курсової роботи:

- поглибити теоретичні знання та удосконалити вміння і практичні навички студентів щодо виконання професійної перекладацької діяльності в різних галузях;
- формувати вільне науково обґрунтоване мислення майбутніх перекладачів у напрямі досліджуваного матеріалу відповідно до актуальних, дискусійних проблем перекладознавства;
- виявити науково-дослідний потенціал студентів з метою залучання їх до подальшої наукової діяльності.

Курсова робота має відображати глибокі знання основних понять та термінів досліджуваної теми, а також вміння аналізувати, узагальнювати, досліджувати літературні джерела, користуватися сучасними методами дослідження, логічно й чітко викладати матеріал, робити висновки та узагальнення, оформляти роботу відповідно існуючих стандартів.

До написання курсової роботи студенти приступають на початку III курсу. Напередодні їм пропонується самостійно визначитися на бажаному аспекті майбутнього перекладознавчого дослідження і обрати тему курсової роботи. Темі курсових робіт, пропоновані в цих методичних рекомендаціях, є орієнтовними, оскільки, по-перше, щороку відбувається поновлення науково-дослідної та навчальної бази, першоджерел; по-друге, кожному студенту пропонується індивідуальне формулювання теми залежно від обраного напрямку дослідження; по-третє, обрана тема може потребувати подальшого уточнення згідно одержаних результатів аналізу досліджуваного матеріалу. Темі курсових робіт не виходять за межі навчальних програм, тому в цілому написання курсової роботи є своєрідним етапом перегляду, узагальнення і поглиблення навчального матеріалу.

Для спрямування наукових пошуків студентів їм призначається науковий керівник. Рекомендується щотижня консультиватися та звітуватися щодо проведеної роботи. Час та місце проведення консультацій встановлюється згідно навчального розкладу. Передбачаються групові та індивідуальні консультації студентів.

Процес виконання курсової роботи, як правило, складається з наступних етапів:

1. Етап попереднього ознайомлення з напрямом майбутнього перекладознавчого дослідження, перегляд і добірка першоджерел.

На цьому етапі студент обирає орієнтовну тему дослідження і визначається на тому колі питань, які він буде висвітлювати в своїх теоретичних спостереженнях та на яких ґрунтуватиметься його практичний аналіз. Важливим є також на цьому етапі встановити коло раніше досліджених питань з теми курсової роботи і, як наслідок, підготувати історіографію своєї теми.

2. Етап співвіднесення обраного тематичного аспекту з типом досліджуваного матеріалу (наукові, науково-публіцистичні, офіційно-ділові, газетно-інформаційні тексти; окремі шари лексики; певні способи перекладу та ін.).

Кожна аналізована тема може бути повніше і якісніше розглянута на якомусь певному мовному та перекладацькому матеріалі, адже, як і всі мовні явища, перекладацький процес модифікується залежно від мовного матеріалу. Тому правильне визначення матеріалу практичного дослідження суттєво впливає на якість курсової роботи в цілому та безпосередньо на ступінь достовірності одержаних результатів.

3. Складання і затвердження плану і змісту курсової роботи.

Самостійно складений план виконання курсової роботи затверджується і за необхідності удосконалюється за рекомендаціями наукового керівника. Він є, певною мірою, індивідуальним графіком поетапного виконання курсового дослідження. На його основі студент складає зміст своєї наукової роботи, в якому мають бути комплексно представлені аналізовані теоретичні проблеми, їх експериментальне дослідження та результати проведеної роботи.

Планомірне виконання курсової роботи забезпечить її повноцінність, наукову обґрунтованість і глибину, високу якість та дозволить провести дослідження вчасно. Остаточний зміст курсової роботи затверджується науковим керівником.

4. Опрацювання теоретичних першоджерел та визначення мети, завдань, актуальності курсової роботи.

Складання ретроспективи попередніх досліджень у межах обраної теми та визначення місця розгляданої проблеми серед інших актуальних проблем сучасної науки про переклад. Визначення теоретичного, практичного значення курсової роботи, її новизни. Оформлення основних параметрів вступу.

Перелічені параметри наукового дослідження є обов'язковими для повноцінного наукового дослідження, оскільки курсова робота не є рефератом, тобто лише оглядом наявних джерел. Вона передбачає самостійні наукові розробки студентів, виконані в дусі актуальних наукових перекладознавчих напрямів, а також самостійні висновки студентів щодо проведеного аналізу. Переглянуті теоретичні джерела обов'язково покажуть певні протиріччя або різні підходи щодо певної аналізованої наукової проблеми. Завдання студента — довести правильність/неспроможність тієї чи іншої концепції, висловити свою думку щодо позицій науковців. У процесі перегляду першоджерел рекомендується паралельно складати робочий варіант теоретичного розділу. Остаточне формування

теоретичних підтверджень відбувається на основі власного практичного аналізу досліджуваного матеріалу.

5. Проведення практичного аналізу матеріалу курсової роботи.

Залежно від обраної теми практична частина курсової роботи міститиме перекладацький або лінгвістичний аналіз досліджуваного матеріалу. У лінгвістичному плані обов'язковим є проведення дослідження в напрямі типологічного зіставлення мови оригіналу та мови перекладу. Слід спиратися в своїх визначеннях на дані академічних словників. На цьому етапі роботи здійснюється опис проведеного аналізу та на його основі складання робочого варіанту практичного розділу.

6. Робота над цілісним текстом курсової.

Удосконалення теоретичної та практичної частин; уточнення висновків з кожної частини; складання загальних висновків та їх співвіднесення з параметрами курсової роботи, передбаченими у вступі до неї. Вичитування, граматичні та стилістичні корегування тексту роботи потребують ретельної уваги та неодноразового повторення; у цьому плані курсова робота уподібнюється високоякісному перекладу: чим більше його вчитувати, тим гладкішим і досконалішим він буде. Оформлення кінцевого варіанту курсової роботи має відповідати вимогам до наукових робіт.

7. Рецензування та захист курсової роботи.

Курсова робота повинна містити власні спостереження та висновки самого студента, бути ґрунтовною, логічно послідовною та систематизованою, тобто виконаною на належному науково-дослідному рівні. Оригінальність та нетрадиційність власного підходу та науково-практичного аналізу схвалюється.

Основними методами, що використовуються під час написання курсових робіт, є: перекладознавчі методи (комунікативний, семантичний, метод

перекладацького аналізу мовних одиниць), загальнолінгвістичні методи (онтологічний, системно-описовий, лексицентричний, текстоцентричний, метод структурно-семантичного аналізу, метод лінгвостилістичного аналізу; можливі також методи компонентного аналізу, концептуального моделювання та зіставно-типологічного аналізу), загальнонаукові методи (аналіз наукової літератури, спостереження за мовними та перекладацькими процесами, проведення експерименту, методи індукції та дедукції тощо). Загальнонауковою методологічною основою курсових робіт, як правило, є теорія відображення та пізнання, а саме: положення про єдність форми і змісту (концепту, поняття і слова), їхні взаємозв'язки та особливості відображення в мовах; положення про мову як засіб відображення навколишнього світу, взаємодію мови та мислення, теорія спорідненості / неспорідненості мов.

Захист курсових робіт відбувається в два етапи: *перший* – звіт про написання курсової роботи на засіданні кафедри іноземних мов. Відповідно до оцінки кафедрою ступеня готовності курсової роботи вона допускається або не допускається до захисту; *другий* етап є безпосереднім прилюдним виступом студента з приводу курсової роботи, її обговорення та виступом наукового керівника щодо перевіреної ним роботи. Позитивним є участь у науково-практичних студентських конференціях, семінарах тощо з приводу тематики курсової роботи. Студент повинен заздалегідь підготувати виступ на захисті роботи, в якому обов'язково визначаються наукові параметри виконаної курсової роботи, одержані результати та перспективи подальших наукових розвідок. Вирішення питання про кінцеву оцінку курсової роботи відбувається шляхом закритого обговорення захищених робіт комісією. Результати захисту оприлюднюються відразу ж по завершенні закритого засідання комісії.

II. ВИБІР І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ, СКЛАДАННЯ ПЛАНУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Коло проблем, призначених для наукового осмислення та аналізу в курсових роботах, окреслене “класичними” проблемами сучасного перекладознавства та обмежується навчальними програмами. Проте кожна пропонована тема висвітлює актуальні аспекти та нові пошуки в межах традиційних перекладознавчих проблем.

Обираючи теоретичний аспект дослідження, бажано узгодити, на якому матеріалі передбачається проводити роботу, адже не будь-який матеріал може бути показовим для тієї чи іншої теми. Наприклад, для проведення досліджень в галузі видів та типів перекладу пропонується спиратися на аналіз способів перекладу, більш характерних для певного виду перекладу. При аналізі усних видів перекладу перевага надається синтаксичним трансформаціям та комплексним замінам, іншим способам і прийомам перекладу. Аналізуючи проблеми адекватності перекладу, слід відштовхуватися від мовних рівнів аналізу в перекладі, детально зупинитися на перекладі різних класів лексики. При дослідженні варіантів електронного (машинного) перекладу рекомендується спиратися на паралельні переклади одного й того ж самого тексту різними комп’ютерними програмами перекладу. Деякі вузькоспеціальні теми орієнтовані на дослідження певного мовного матеріалу (наприклад: “Проблеми адекватного перекладу економічної (фінансової, маркетингової та ін.) термінології”, “Відтворення у перекладі спортивної лексики”, та ін.).

При обранні різних аспектів дослідження певної перекладознавчої теми декількома студентами може бути рекомендований різний матеріал для спостережень. Остаточне узгодження теми та матеріалу курсової роботи відбувається під час консультації з науковим керівником.

Виконання студентом курсової роботи починається з визначення її теми та об'єкта. Ознайомившись з підходами науковців до певного перекладацького явища, студент складає план дослідження й погоджує його з науковим керівником. У структурі плану потрібно вказати вступ, 3-5 пунктів з підпунктами до кожного з них (у разі необхідності), висновки й список використаних джерел.

ІІІ. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОБСЯГУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Традиційно композиційна структура курсової роботи складається з таких основних послідовно розташованих елементів:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- розділи та підрозділи основної частини;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки;
- резюме (Summary).

ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ обов'язково містить такі елементи:

- назва міністерства, університету та кафедри де виконувалася курсова робота;
- назва теми роботи;
- прізвище, ім'я та по батькові студента, курс, спеціальність;
- прізвище, ініціали наукового керівника;
- місто і рік виконання роботи.

ЗМІСТ друкується на наступній сторінці, він містить найменування та номери початкових сторінок усіх частин роботи, зокрема: вступу, розділів та підрозділів,

загальних висновків, списку використаної літератури, додатків. Заголовки змісту мають бути ідентичними заголовкам у тексті роботи (див. Додаток 2).

Після ЗМІСТУ можливе розміщення СПИСКУ СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ. Такий список подають лише в тому випадку, якщо в роботі вживаються специфічні скорочення, нові символи, позначення і таке інше, які повторюються в роботі не менше ніж тричі. Перелік таких скорочень та позначень потрібно подавати у двох колонках. В першій колонці друкують скорочення за абеткою, а в другій – їх детальне розшифрування

ВСТУП. У вступі обґрунтовуються сучасні підходи до теми дослідження. Вступ містить такі компоненти: *актуальність* теми, *об'єкт*, *предмет*, *мету*, *завдання*, *наукову новизну*, *опис структури роботи по розділах*. У вступі також вказується об'єм роботи та кількість використаних джерел. Рекомендований обсяг вступу - 2 сторінки.

- *актуальність дослідження* визначається відсутністю перекладацьких розвідок у тій чи іншій галузі перекладознавства та потребою глибшого дослідження певних аспектів чи явищ;
- *об'єкт дослідження* – це те, на що спрямована пізнавальна діяльність дослідника. Це процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію і обране для дослідження;
- *предмет дослідження* – це тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню у даній роботі є головними, визначальними для конкретного дослідження. Таким чином, предмет дослідження є вужчим, ніж об'єкт. Під час визначення об'єкта, треба знайти відповідь на запитання: що розглядається? Разом з тим предмет визначає аспект розгляду, дає уявлення про зміст розгляду об'єкта дослідження, про те, які нові відношення, властивості, аспекти і функції об'єкта розкриваються.
- *мета дослідження* – пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом і шляхами його досягнення. Кінцевий результат

- дослідження передбачає вирішення студентами проблемної ситуації, яка відображає суперечність між типовим станом об'єкта дослідження в реальній практиці і вимогами суспільства до його більш ефективного функціонування;
- *завдання дослідження* - це деталізований перелік дій, які повинні бути проведені в ході дослідження з метою реалізації його мети. Завдання дослідження формулюються після проведення аналізу рівня вивчення об'єкта з огляду на поставлену мету і є тим мінімумом питань, відповіді на які необхідно обов'язково отримати для досягнення мети;
 - *новизна дослідження* розкриває основні аспекти аналізу, що отримали нове трактування, інноваційне висвітлення перекладацького явища.

РОЗДІЛ I, як правило, має теоретичний характер і найчастіше має оглядовий характер. У ньому розкривається історія вивчення питання, міститься критичний огляд літератури. Перший розділ є своєрідним реферативним викладом оцінного характеру різних підходів до вирішення проблеми з одночасним окресленням кола нерозв'язаних питань. Орієнтовний обсяг розділу I – 10-15 ст.

РОЗДІЛ II має дослідницький характер, в ньому подане власне дослідження студента. У практичному (дослідницькому) розділі дається глибокий, послідовний аналіз мовних одиниць, явищ, процесів, що вивчаються з використанням різних методів дослідження, а також викладаються власні результати авторських спостережень.

Розділи поділяються на підрозділи (при необхідності – пункти). Всі частини повинні мати струнку та пропорційну побудову, логічно та послідовно розвивати тему. Рекомендоване співвідношення між теоретичним та дослідницьким розділами має бути не менше ніж 1:2 на користь дослідницької частини. Кожний розділ має закінчуватися висновками.

ВИСНОВКИ. Обов'язковим логічним завершенням наукової роботи (в тому числі й курсової) є загальні висновки, у яких узагальнюються результати теоретичних та практичних наукових пошуків студента. Це - логічне завершення

роботи, де послідовно викладаються теоретичні та практичні результати у відповідності з загальною метою та конкретними завданнями, сформульованими у вступі.

Орієнтовний обсяг загальних висновків – 4-5ст.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ. Для успішного написання курсової роботи слід опрацювати якнайменш 25-30 першоджерел за обраною тематикою. Список використаної літератури включає теоретичні й лексикографічні джерела (словники). Теоретичні джерела відображують ступінь вивченості досліджуваної теми та свідчать про рівень володіння навичками роботи з науковою літературою.

ДОДАТКИ. Наявність додатків у курсовій роботі не є обов'язковим. Якщо використовувалися рідкісні матеріали у якості першоджерел досліджуваного матеріалу, їх бажано подати в додатках.

РЕЗЮМЕ (SUMMARY). Курсова робота має містити стислий опис(резюме) дослідження англійською мовою. Резюме складається англійською мовою і містить наступну інформацію:

The significance (актуальність)

The object of the paper (об'єкт дослідження)

The subject of the research (предмет дослідження)

The aim (мета)

The structure of the research (структура роботи)

Conclusions (основні результати дослідження)

Рекомендований обсяг – 2-3 сторінки

IV. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота оформляється за державними стандартами і подається на перевірку в роздрукованому вигляді.

Загальні технічні параметри:

- шрифт: Times New Roman;
- розмір шрифту: 14;
- інтервал між рядками: 1,5;
- розмір полів: ліве – 20 мм, праве – 10 мм, верхнє, нижнє – 20 мм;
- нумерація сторінок: у правому верхньому куті сторінки;
- абзац: 5 друкованих знаків;
- мова: українська або англійська.

Кожне положення обов'язково підкріплюється посиланнями на першоджерела, із зазначенням сторінки. Відсутність посилань дозволяє кваліфікувати роботу як плагіат. Посилання в тексті роботи на джерела слід позначати порядковим номером у квадратних дужках відносно номера відповідного джерела у списку літератури, наприклад:

- посилання на конкретні сторінки роботи одного автора: [15, с. 5];
- посилання на декілька робіт одного автора: [41 – 44];
- посилання на роботи декількох авторів: [6; 10; 73-75].

Бібліографічний опис джерел слід розташувати в порядку згадуваності їх у курсовій роботі або за алфавітом. Бібліографія повинна бути широкою за часовим і географічним діапазонами, тобто включати як роботи попередніх періодів, так і широко представляти сучасні роботи. Список літератури повинен містити як роботи

українських, так і зарубіжних перекладознавців. Рекомендується включати до списку теоретичних джерел не менше, ніж 20 % праць зарубіжних авторів. У списку використаних джерел наукові праці записують тією мовою, якою вони видані.

Приклад оформлення списку використаних джерел за стандартом APA

ЛІТЕРАТУРА/REFERENCES

Законодавчий акт

1. *Jacob K. Javits Gifted and Talented Students Education Act. Title IV, Part B of P.L. (1998).*
2. *Закон України «Про основні засади державної підтримки обдарованих дітей та молоді на Україні» (Law of Ukraine “On the main foundations of gifted children and youth support in Ukraine”) (2005). Retrieved from: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>*

Дисертація/автореферат дисертації

1. Бобир, О. В. (2005). *Особистісні характеристики юнацтва з різними формами обдарованості* (дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07). Дніпропетровськ (Bobyry, O. V. *Personal characteristics of adolescents with different forms of giftedness* (PhD thesis). Dnipropetrovsk).
2. Коваленко, О. А. (2011). *Теоретичні і методичні основи навчання академічно обдарованих учнів початкової школи* (автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.09). Кривий Ріг. (Kovalenko, O. A. (2011). *Theoretical and methodological foundations of teaching academically gifted pupils in primary schools* (DSc thesis abstract). Kryvyi Rih.

Книга

1. Davis, G. A., Rimm, S. A. (2004). *Education of the gifted and talented*. Boston, MA: Allyn & Bacon.

2. Рубинштейн, С. Л. (2000). *Основы общей психологии*. Санкт-Петербург: Питер.
(Rubinstein, S. L. (2000). *Fundamentals of general psychology*. Saint Petersburg: Piter).

Частина книги

1. Davidson, J. E. (1986). The role of insight in giftedness. In R. J. Sternberg, J. E. Davidson (Eds), *Conceptions of giftedness* (pp. 201–222). New York: Cambridge University Press.
2. Haensly, P. Reynolds, C. R., Nash, W. R. (1986). Giftedness: coalescence, context, conflict, and commitment. In R. J. Sternberg, J. E. Davidson (Eds), *Conceptions of giftedness* (pp. 128–148). New York: Cambridge University Press.
3. Корольов, Д. К. (2014). Теоретичні засади дослідження освітнього середовища для обдарованих дітей та молоді в зарубіжній науці. *Освітнє середовище як чинник становлення обдарованої особистості*, Р. О. Семенова (ред.), (сс. 9–22). К.-Кіровоград: Імекс-ЛТД (Korolov, D. K. (2014). Theoretical framework of the research of educational environment for gifted children and youth in a foreign science. In R. O. Semenova (Ed.), *Educational environment as a factor of the gifted person formation* (pp. 9–22). K.-Kirovohra: Imeks-LTD).

Стаття

1. Heller, K. A. (1989). Perspectives on the diagnosis of giftedness. *German journal of psychology*, 13, 140–159.
2. Лавриченко, Н. М. (2016). Теоретична модель розвитку обдарованості й таланту за авторством Ф. Гане. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*, 32, 69–75. (Lavrychenko, N. M. (2016).

The theoretical model of giftedness and talent by F. Gagné authorship. *Olexandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University Bulletin*, 32, 69–75).

Електронний ресурс

1. STEM Rankings Best High Schools. U.S. News Rankings. Retrieved from: <http://www.usnews.com/education/best-high-schools/national-rankings/stem/>.
2. Мала академія наук України. Про МАН. Режим доступу: http://man.gov.ua/ua/about_the_academy/macsu (Minor Academy of Sciences of Ukraine. About MAS. Retrieved from: http://man.gov.ua/ua/about_the_academy/macsu).

V. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок подання та захисту курсових робіт установлений на основі відповідних директивних і нормативних документів МОН України. Студент має виконати курсову роботу й подати її на кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу, але не пізніше 10 днів до захисту.

Порядок подачі роботи полягає в наступному:

- вичитана, відредагована та оформлена за стандартами курсова робота подається не пізніше встановленого терміну для її подальшого рецензування науковим керівником та допуску до захисту. Дата і місце захисту призначається офіційно згідно розкладу і навчального плану;
- науковий керівник подає розгорнуту рецензію на курсову роботу протягом встановленого терміну і визначає її позитивні й негативні якості, спроможність роботи бути допущеною до захисту. До захисту не допускаються курсові роботи із значними недоліками і суттєвими зауваженнями рецензента. За наявності значних недоліків, помилок курсова робота може бути оцінена як незадовільна і повернена

для доопрацювання. При поданні двох схожих робіт різними студентами обидві роботи оцінюються як незадовільні. У такому разі призначаються інші, нові теми для розробки і встановлюється термін ліквідації заборгованості;

- про результати рецензування студент дізнається від наукового керівника безпосередньо;
- під час захисту студент повинен коротко проінформувати присутніх про спрямованість й основні положення своєї наукової роботи, дати відповіді і пояснення на зауваження рецензента, за необхідності також відповісти на запитання, які виникають під час захисту у членів комісії та інших присутніх.

Після заслуховування всіх студентів комісія залишається на закрите обговорення заслуханих виступів та визначає остаточні оцінки курсових робіт. При вирішенні питань про оцінку курсової роботи після її захисту до уваги береться вміння студента орієнтуватися в теоретичному матеріалі та пов'язувати його з практикою складовою, спосіб його наукового мислення, змістовність його спонтанних та передбачуваних відповідей на запитання, а також загальні критерії оцінювання.

Оцінювання курсової роботи здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

Курсова робота оцінюється на «відмінно» (A) за шкалою ECTS, якщо було повністю розкрито тему, аргументовано висновки і обґрунтовано пропозиції та адекватно проаналізовано мовний (ілюстративний) матеріал при належному оформленні курсової роботи у відповідності до державного стандарту оформлення наукових робіт.

Курсова робота оцінюється на «дуже добре» (B) за шкалою ECTS, якщо в ній повністю розкрито тему, аргументовано висновки і зроблено власну оцінку джерел, самостійно підібрано і проаналізовано мовний матеріал, однак, частину роботи оформлено з незначними порушеннями вимог до оформлення наукових робіт.

Курсова робота оцінюється на "добре" (C) за шкалою ECTS, якщо розкрито тему, аргументовано висновки і зроблено власну оцінку джерел, підібрано і проаналізовано мовний матеріал, однак, є певні прогалини у висвітленні теоретичного матеріалу або в аналізі мовного (ілюстративного) матеріалу та роботу оформлено з незначними порушеннями вимог до оформлення наукових робіт.

Курсова робота оцінюється на "задовільно" (D) за шкалою ECTS, якщо тему розкрито, зроблено власну оцінку джерел, однак висновки не аргументовані, є прогалини в аналізі мовного (ілюстративного) матеріалу та роботу оформлено із значними порушеннями вимог до оформлення наукових робіт.

Курсова робота оцінюється на "задовільно" (E) за шкалою ECTS, якщо тема була розкрита недостатньо або поверхово, є значні прогалини в аналізі мовного (ілюстративного) матеріалу та роботу було оформлено із значними порушеннями вимог до оформлення наукових робіт.

Курсова робота оцінюється на "незадовільно" (FX) за шкалою ECTS, якщо тема не була розкрита, мовний (ілюстративний) матеріал не був проаналізований належним чином, роботу було оформлено із значними порушеннями державного стандарту оформлення наукових робіт або якщо робота має ознаки плагіату (цитати і запозичення з інших наукових джерел без відповідних посилань).

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ECTS
90-100 балів	5 «відмінно»	A
83-89 балів	4 «дуже добре»	B
76-82 балів	4 «добре»	C
68-75 бали	3 «задовільно»	D
60-67 бали	3 «достатньо»	E
35-59 балів	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

VI. ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ

1. Адекватний переклад суспільно-економічних текстів: проблеми і перспективи.
2. Типологія перекладів у світлі сучасної перекладацької традиції.
3. Сучасні електронні програми-перекладачі: проблеми і перспективи розробок.
4. Специфіка перекладацької діяльності в різні періоди суспільно-політичного життя (діяльність перекладачів України).
5. Проблема визначення вільного перекладу та його використання в наш час.
6. Специфіка перекладу публіцистичних текстів.
7. Сучасні письмові переклади: вимоги, проблеми, перспективи.
8. Послідовний переклад як засіб забезпечення міжкультурної комунікації.
9. “Фальшиві друзі перекладача” серед професійної громадсько-політичної лексики та термінології.
10. Провідні лінгвістичні концепції як основа сучасних перекладацьких теорій і традицій.
11. Провідні світові перекладачі сучасності.
12. Провідні українські перекладачі сучасності: практичний переклад.
13. Способи та прийоми перекладу.
14. Переклад безеквівалентної лексики.
15. Лексична лакунарність в перекладі.
16. Особливості перекладу англомовного гумору.
17. Явища компресії та декомпресії у перекладі.
18. Категорія адекватності в перекладі.
19. Поняття адаптації в перекладі.
20. Відтворення у перекладі спортивної лексики.
21. Особливості відтворення військової термінології.
22. Компенсація втрат при перекладі.
23. Антонімічний переклад.
24. Переклад-калька.

25. Особливості перекладу неологізмів.
26. Доповнення / опущення слів з граматичних причин.
27. Одиниця перекладу як мінімальна одиниця мови джерела.
28. Поняття перекладацьких трансформацій та проблема їх класифікації.
29. Трансcoderування у перекладі безеквівалентної лексики.
30. Лексичні трансформації - конкретизація; генералізація; антонімічний переклад; компенсація; додавання слів; опущення слів; змістовий розвиток.
31. Варіантні відповідності (non-permanent correspondences).
32. Проблема перекладу ідіом.
33. Граматичні трансформації - заміна членів речення (replacement of parts of the sentence), зміна структури речення в цілому – членування (partitioning) і об'єднання речень (integrating sentences), заміна частин мови (replacement of parts of speech).

ДОДАТКИ

Додаток 1.

Приклад оформлення титульної сторінки курсової роботи.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА**

Кафедра перекладу та філології

**Курсова робота на тему:
НАЗВА РОБОТИ**

**Студента(-ки) групи Фіلس-202__
Прізвище, ім'я, по-батькові**

**Науковий керівник:
Богайчук О.С.**

Івано-Франківськ 2021

Додаток 2

Приклад оформлення змісту.

ЗМІСТ

ВСТУП	9
РОЗДІЛ І ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДУ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ	13
1.1. Загальна характеристика рекламних текстів	13
1.2. Класифікація рекламних текстів	16
1.3. Лексико-семантичні особливості рекламних текстів	20
Висновки до 1 розділу	30
РОЗДІЛ II ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ	32
2.1. Аналіз фонетичних та лексичних особливостей англійських рекламних текстів	32
2.1.1. Фонетичні засоби	33
2.1.2. Лексичні засоби	34
2.2. Аналіз граматичних особливостей англійських рекламних текстів	35

2.2.1. Морфологічні особливості англійських рекламних текстів	35
2.2.2. Огляд синтаксичних особливостей рекламних текстів на матеріалі англійської мови	40
2.3. Аналіз стилістичних особливостей англомовних рекламних слоганів	45
2.4. Способи перекладу англомовних рекламних текстів	48
Висновки до 2 розділу	46
ВИСНОВКИ	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	51
SUMMARY	53

Додаток 3

Приклади оформлення списку використаних джерел.

1. Засекіна Л.В., Засекін С.В. Вступ до психолінгвістики. Острог. 2002. 168 с.
2. Фабрична Я.Г. Методика навчання майбутніх філологів письмового двостороннього перекладу з використанням мовного портфеля (англійська й українська мови): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2014. 234 с.
3. Швейцар А.Д. Теорія переклада: Статус, проблеми, аспекты. Москва, 1988. 215с.
4. Черноватий Л.М. методика викладання перекладу як спеціальності. Вінниця: Нова Книга, 2013. 376 с.

5. Поломских Е. Г. Стратегии перевода (теоретические основы модуля) : учебный модуль для слушателей специальности “Переводчик в сфере профессиональной коммуникации”. Е. Г. Поломских, В. В. Барсукова ; Перм. ун-т. Пермь, 2009. 255 с.
6. Пастрик Т. В. Автореф. дис. канд. психол. наук: 19.00.07 / Прикарпат. нац. ун-т ім. В.Стефаника. Івано-Франківськ, 2007. 19 с.
7. Наугольных А. Ю. Навыки и умения осмысления и понимания в полном письменном переводе как дидактический объект профессиональной подготовки переводчика : автореф. дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.08. Пермь, 2006. 25 с.
8. Ганічева Т.В. Юридичні і нормативні аспекти перекладацької діяльності як об’єкт навчання. Вісник університету. Серія «Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов» (іноземні мови, методика викладання іноземних мов), педагогічні науки. 2010. Випуск 17. С. 29–35
9. Алексеева І.С. Введение в переводоведение. Москва, 2004. 352 с
10. Желясков В. Я. Труднощі й особливості перекладу текстів, що належать до галузі права. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія». 2015. Вип. 18. Ч. 2. С. 126–128.
11. Никифоро А.Л. Философия как личный опыт / А. Никифоров. // Воображающий разум: Многообразие всенаучного знания: [сборник / отв.ред. составитель И. Т. Касавин]. – М. : Политиздат, 1990 – 461 с
12. Рудь І.А. (Київ, Україна) Жанрово- стилістичні особливості перекладу англomовних юридичних документів
13. Андрієнко Л.О. Науково-технічний переклад. Черкаси: ЧДТУ, 2002. 92с.
14. Михайленко О.А. Методика навчання майбутніх філологів стратегій письмового перекладу офіційно-ділових текстів з української мови на англійську: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2015. 258 с.

Додаток 4

Рекомендований список літератури.

1. Ребрій О.В. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Європейський союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / О.В. Ребрій – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 240 с.
2. Черноватий Л.М. Переклад англомовної юридичної літератури: для студентів вищих закладів освіти / Л.М Черноватий, В.І. Карабан, Ю.П. Іваненко, І.П.Ліпко – Вінниця: Нова книга, 2017. – 279 с.
3. Черноватий Л.М. Переклад англомовної економічної літератури. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / Л.М. Черноватий, В.І.Карабан, І.П.Ярощук, І.О.Пенькова – Вінниця: Нова Книга, 2010. – 270 с.
4. Черноватий Л.М. Переклад текстів міжнародних англомовних угод українською мовою. Навчальний посібник / Л.М.Черноватий, Т.В.Ганічева, Н.В.Зінукова, Д.І.Демченко, Т.Є.Малєєва – Вінниця: Нова книга, 2017. – 265 с.
5. Черноватий Л.М. Переклад англомовних текстів засобів захисту інтелектуальної власності: патенти, знаки для товарів та послуг: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / Л.М. Черноватий, С.О. Царьова. – Вінниця: Нова Книга, 2011. – 304 с.
6. Черноватий Л.М. Переклад англомовних науково-технічних текстів / Л.М. Черноватий, К.В.Вороніна, О.А. Кальниченко, І.М.Каминін. – Вінниця: Нова книга, 2017. – 264 с.
7. Л.М Черноватий. Методика викладання перекладу як спеціальності. Підручник для студентів вищих закладів освіти за спеціальністю «Переклад» / Л. М. Черноватий. — Вінниця: Нова Книга, 2013. — 376 с.
8. Дашченко О.І. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / О.І. Дашченко, М.І. Гураль. – Чернівці: Рута, 2008.– 312 с.
9. Нестеренко Н.М. A Course in Interpreting and Translation. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів / Н.М. Нестеренко. – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 240 с.
10. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу. Підручник / І. В. Корунець – Вінниця: Нова Книга, 2003 – 448 с.

11. Карабан В.І. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську) / В.І. Карабан, О.В. Борисова, Б.М. Колодій, К.А. Кузьміна – Вінниця: Нова книга, 2003. – 208 с.
12. Крамар В.Б. Практичний переклад з англійської мови: Навчальний посібник / В.Б. Крамар, Ю.П. Мельник, О.В. Ємець, Л.Д. Бурковська. – Хмельницьк: ХНУ, 2007. -215 с.
13. Lingvo [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.lingvoda.ru/dictionaries/index.asp>
14. Мультитран [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.multitrans.ru/c/m.exe>
15. Reverso context [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://context.reverso.net/>
16. Тлумачний словник та тезаурус [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.merriam-webster.com>
17. Словник сучасної англійської мови видавництва Longman [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ldoceonline.com>
18. The American Heritage Dictionary of the English Language [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ahdictionary.com/>
19. Longman Dictionary of Contemporary English [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.pearsonlongman.com/ldoce/
20. Macmillan English Grammar In Context [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.macmillanenglish.com/courses/macmillan-english-grammar-in-context/>
21. Британська енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.britannica.com/>